

Evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan i Århusbakken / Midtbyen og specialområdet 2023:

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

I ÅMS har der været arbejdet bredt med hele blomsten. I nogle huse har der været arbejdet ud fra årshjul, i andre huse, er de pædagogiske læreplanstemaer valgt ud fra ex. årstiden eller andre ting gruppen har været optaget af, som ex. børnefællesskaber og hverdagsrutiner.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Ledelsen har på baggrund af ståstedsanalyser på gruppeniveau i børnehuse udarbejdet en strategi pil, der løbende er evalueret og justeret. Den har været den overordnede ramme for arbejdet med den styrkede læreplan i hele ÅMS.

I ÅMS har der minimum været ét fagligt fyrtårn i hvert børnehus. De har i samarbejde med lederteamet koordineret arbejdet og indsatsen lokalt med den styrkede læreplan. De har bl.a. været med til at arrangere fælles personalemøder, og stået for en stor del af det skriftlige arbejde, samt været daglige sparringspartnere i det enkelte børnehus.

Der er udarbejdet årshjul for de faglige fyrtårne. Årshjulet danner rammen for de aktiviteter, der er internt for fyrtårnene, og på tværs af alle børnehuse - med og uden ledelsesrepræsentanter.

Overordnet set, har tilgangen været båret af aktionslærings mindsettet. Vi har afprøvet forskellige dokumentationsformer, som f.eks. logbøger med praksisfortællinger, billeder, video, børneinterview mv. Det har været en vekselvirkning mellem krav om bestemte - og frivillige prøvehandlinger.

I hele ÅMS har der været arbejdet med evaluering ud fra "det blå skema" i Tegn på læring 2. Evalueringen er blevet systematiseret ved, at hele institutionen har arbejdet ud fra samme skema. For at få evalueringskulturen til at blomstre og blive et integreret redskab i vores pædagogiske praksis, er

der blevet arbejdet kontinuerligt med evalueringsdelen i det blå skema på ledermøder, stuemøder, personalemøder og fælles personalemøder.

Fra ledelsen har der været ønske om, at der i alle huse/teams udfyldes et blå skema i kvartalet, for at gøre det til et naturligt og integreret pædagogisk redskab i vores hverdag. Grupperne er i stigende grad begyndt at anvende det blå skema i mange forskellige sammenhænge. Der er stor pædagogisk frihed til selv at planlægge og udføre arbejdet med evalueringsdelen. Der har dog været en forventning om, at alle grupper/teams udarbejder minimum fire årligt.

En del af de blå skemaer bliver genanvendt, for eksempel i forbindelse med afholdelse af Pindsvineløb, et løb for børn 0-6 år i forbindelse med skolernes efterårsferie, som husene tilpasser børnegruppen. Skemaerne går igen fra år til år, og der bliver i den forbindelse justeret på evalueringsdelen, så aktiviteten tilpasses den aktuelle børnegruppe og deres behov for læring og udvikling.

De udfyldte blå skemaer udgør et læreplanskatalog, der kan anvendes igen til fælles inspiration, refleksion og justering.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

I ÅMS afholdes der årligt tre til fire netværksmøder for de faglige fyrtårne, hvor der videndes om, hvordan arbejdet med den styrkede læreplan gribes an i de enkelte børnehuse.

Alle fyrtårne medbringer praksiseksempler fra egne huse. Netværksmøderne starter hver gang med, at hvert fyrtårn fortæller hvordan det er gået i husene siden sidst. Herefter sparreres der i forhold til udfordringer og ting der lykkes.

For eksempel havde et fyrtårn et meget overskueligt årshjul med, med eksempler på, hvordan der arbejdes med de forskellige læreplanstemaer i løbet af et år. Årshjulet var i det pågældende hus hængt op så både medarbejdere, børn og forældre kunne se hvilket tema, der er fokus på. Arbejdet med de styrkede læreplaner symboliseres med billeder, der kan flyttes rundt på årshjulet. Årshjulet blev efterfølgende sendt til de andre huse til inspiration.

Derudover er arbejdet med de pædagogiske læreplanerne på fælles personalemøder for hele institutionen cirka en gang om året.

To gange i forløbet har vi på fælles personalemøder evalueret vores samlede arbejde med den styrkede læreplan ved hjælp af "dækkeserviet" på tværs af børnehuse. Inspiration til spørgsmålene på dækkeservietten er hentet i Tegn på læring 2. Den går i al sin enkelthed ud på at kategorisere og identificere i

tre kategorier: " Går godt", " På vej" og "Skal udvikles". Det har været godt med de to fælles opsamlinger. Metoden med at udfylde "dækkeservietterne", har dog vist sig vanskelig at arbejde med, da det her kræver, at alle er nogenlunde det samme sted i processen og formår at tage det store perspektiv på årets aktiviteter og temaer. Medarbejderne kommer med forskellige forudsætninger og med forskellig erfaring, samt forskellig ansættelsesgrader. Vi har derfor erfaret, at det fremadrettet er afgørende, at der er en tovholder i hver gruppe, der kender principperne omkring dækkeservietter for at alle får et optimalt udbytte af denne proces.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

I ÅMS startede alle børnehuse med at sætte fokus på hverdagsrutiner. Indledningsvis var alle børnehuse samlet til et fælles personalemøde. På dette møde arbejdede og inspirerede vi hinanden på tværs af husene.

Der arbejdes for ex. med selvhjulpethed og inddragelse af børn i hverdagsrutiner. Dette er en stor del af den pædagogiske praksis alle dage. Dette sker bl.a. for at understøtte og guide børnene i deres alsidig personlige udvikling, den sociale udvikling, krop, sanser og bevægelse, sammenhænge og børnefællesskaber.

Det pædagogiske personale var nysgerrige på, om arbejdet med selvhjulpethed, kunne bidrage til øget selvværd, stolthed og glæde. Personalet gik på opdagelse i hvilken effekt det mon havde, at de ældste børn hjælper de yngste børn f.eks. i garderoben, og under måltiderne.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Der arbejdes med billeddokumentation både som dokumentation i årshjulet og som kommunikation til forældre på Aula (billeder lægges i galleri). Der skrives samtidig en kort tekst om dagens aktivitet i beskedfeltet på Aula, der understøtter de billeder, der er lagt op.

Derudover bruges billeddokumentation til at hænge op i institutionen, så børnene kan se det de gør, hvilket kan give anledning til samtaler børn og børn imellem + børn og voksne imellem.

Personalet arbejder med observationer af, hvad der sker, både med det enkelte barn og børnegruppen, når der f.eks. arbejdes med selvhjulpethed. De voksne anerkender, guider og opmuntrer børnene og børnene får dermed en succesoplevelse. Der opstår her et naturligt rum for anerkendelse og ros fra

voksen til barn og efterfølgende refleksion i personalegruppen om, hvad der virker.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Ved hjælp af evalueringerne i de blå skemaer, kan vi se, at det nytter at have fokus på læreplanstemaerne i det daglige pædagogiske læringsmiljø. Vi kan se, at det giver os konkrete redskaber til at arbejde med ex. med selvhjulpethed, og hvordan det understøtter arbejdet med børns læring og udvikling, dannelse og trivsel.

Det giver os et overblik over, og et skærpet syn på, hvor i læringsmiljøet, der er brug for at vi justerer. Når børnegruppen ændrer sig, kan der være behov for, at vi justerer og tilpasser læreplanerne i forhold til børnegruppens nye sammensætning og behov.

Evalueringerne viser tydeligt, at vi generelt bevæger os fra synsninger til evidens baseret evaluering.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Siden implementeringen af de blå skemaer, har evaluerings fokus været mere fyldestgørende i forhold til arbejdet med de pædagogiske læreplaner i hverdagen. Det har i flere børnehuse haft betydning for, hvordan vi organiserer os, f.eks. i forhold til hverdagsrutiner. De blå skemaer anvendes ex. i forbindelse med årshjulet og bliver et godt pædagogisk redskab at arbejde med, da de bygger på vores konkrete hverdagspraksis.

Det blå skema giver fortsat anledning til refleksioner og justeringer i evalueringsdelen.

Et eksempel på en ændring/justering:

1. Når vi går i gang med et tema eller en pædagogisk indsats, er der krav om, at det altid tager udgangspunkt og afsæt i den konkrete børnegruppe og i børneperspektivet. Dette kræver løbende justeringer, da børnegruppens dynamik, samt børnenes individuelle behov for udvikling løbende ændrer sig.
2. Vi forpligter os til, at vi altid inddrager / involverer vores forældregruppe. Det kan være en aktiv involvering, hvor forældrene ex. skal deltage i en aktivitet eller ved information og dialog omkring en given indsats.

Vi ønsker bl.a. herigennem at skabe større forståelse og sammenhæng i børnenes liv.

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Vi har med jævne mellemrum drøftet vores pædagogiske læreplan med vores bestyrelse. Herunder ses nedslag og aktiviteter:

- September 2019: Proces i bestyrelsen vedr. børneperspektivet og hverdagsrutiner. Bestyrelsen var her opdelt i grupper på tværs af børnehuse og skulle arbejde med forskellige spørgsmål
- Juni 2020: Fælles oplæg vedr. Legens betydning for børns udvikling, læring og trivsel ved søstrene Ringsmose og efterfølgende drøftelse
- Januar 2021: Bestyrelsen drøfter 1. udkast til vores pædagogiske læreplan og komme med feedback
- Oktober 2021: Oplæg vedr. Dannelse ved Hanne Warming og efterfølgende drøftelse
- April 2021: Drøftelse vedr. brugen af dokumentation i den pædagogiske praksis
- Maj 2022: Fælles proces omkring "Det åbne dagtilbud" faciliteret af pædagogisk udviklingssektion
- November 2023: Evaluering af vores pædagogiske læreplan med udgangspunkt i følgende refleksionsspørgsmål:

Hvordan oplever vi som forældre lege- og læringsmiljøerne i dagtilbuddet?

Hvad er der behov for vi arbejder videre med?

Hvad kunne vores rolle/opgave som forældre og bestyrelse være?

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi har igennem de sidste år arbejdet målrettet med mange forskellige prøvehandlinger, for at sikre og udvikle vores pædagogiske læringsmiljø. Der har været indsatser på hverdagsrutiner, forskellige temaer og aktiviteter.

Vi har gode erfaringer med at arbejde i mindre børnefællesskaber, legegrupper på tværs af stuer og årgange samt almen og special samme, som i ex. Legekunst.

Vi har været i stand til at inddrage og udvikle vores aktiviteter i udemiljøet – også efter Corona.

De evaluerede blå skemaer har været medvirkende til at sikre kontinuerlig fokus på læringsmiljøet, og øget opmærksomhed på hvilke positioner personalet indtager.

Fremadrettet har vi fortsat fokus på stærke børnefællesskaber og inkluderende læringsmiljøer. Det betyder bl.a. at vi har haft medarbejdere med på alle tre uddannelsesforløb " Styrkede børnefællesskaber" samt afholdt intern kursusdag med Dorthe Overgaard omkring emnet.

Forældrebestyrelsen har bidraget med bl.a. disse opmærksomhedspunkter, som vi ligeledes har fokus på i de kommende år:

- Det er vigtigt for forældrene at vide, at der er planer for vores arbejde. Bestyrelsen har indtryk af, at personalet er blevet meget bedre til at sætte fagligheden i spil, og f.eks. er en tur i skoven ikke bare en god tur i skoven, men en god tur i skoven fordi...
- Når personalet sætter nye aktiviteter og temaer i gang, er det fordelsagtigt at børneperspektivet og forældreinddragelsen er faste omdrejningspunkter i planlægningen
- Bestyrelsen vil gerne være med til at brede arbejdet med læreplanerne og tankerne bag, ud til de øvrige forældre

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Brugen af de blå skemaer giver grobund for og tryghed til gode, reflekterende drøftelser på stuemøder, personalemøder både i egne huse og på store fællesmøder samt på netværksmøderne for de faglige fyrtårne.

I husene er der stor pædagogisk frihed til selv at planlægge og udføre aktiviteter og forandringer. Arbejdet med de blå skemaer understøtter, at vi kommer hele vejen rundt om læreplanstemaerne, da alle bidrager med noget forskelligt. Når alle bidrager til læreplansarbejdet, sikrer vi, at læringsmiljøet og læreplanstemaerne bliver anskuet fra forskellige vinkler og giver næring til at evaluere og justere vores pædagogiske praksis og dermed opbygger vi en evalueringspraksis.

På seneste fælles personalemøde har vi arbejdet med det grønne skema fra Tegn på Læring 2. Det giver os et overordnet redskab til at se, hvilke

pædagogiske mål vi arbejder med, hvilken læring vi får fra evalueringerne og hvilke justeringer, der eventuelt kan være i forhold til læreplanen.

Fremadrettet, vil vi fortsat anvende det blå skema fire gange årligt i kombination med det grønne skema. Vi forventer, at det fremadrettet vil give os et endnu større overblik og sikre, at vi kontinuerligt indsamler dokumentation, viden og evalueringer, der medvirker til justering af vores styrkede læreplan, og dermed opkvalificerer vores pædagogiske praksis.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Opmærksomhedspunkter fremadrettet:

1. I læreplanen skal der tilføjes, at vi arbejder med det grønne skema, som redskab til opsamling af de evalueringer der udarbejdes i løbet af året i de blå skemaer.
2. Evalueringer på dækkeservietten viser os, at det er vigtigt at der afsættes tid til evaluering af de blå skemaer løbende.
3. At vi sikrer sidemandsoplæring af nye medarbejdere i de enkelte børnehuse som en del af vores onboarding.
4. At vi fastholder nuværende arbejdsmetode og tilgang, hvor medarbejderne og de faglige fyrtårne indtager en meget central rolle i udarbejdelsen.
5. Det er vigtigt at ledelsen fortsat understøtter og inspirerer arbejdet med den styrkede læreplan.